

na), Skalaška v Triglavski steni (l. 1949, s Kočevarjem, zimska prvenstvena), Smer **Jesihove** v Šitah (l. 1949, s Kočevarjem, zimska prvenstvena), Direktna v Široki peči (l. 1949, s Kočevarjem, prvenstvena), Čopov steber (l. 1948, s Kočevarjem, 3. ponovitev – prvič brez bivaka), Herletova v Ojstrici (l. 1949, s Kočevarjem, 1. ponovitev).

Plezal je težke smeri v Dolomitih, v Montblanških Alpah, bil je član prve himalajske odprave na Trisule. **Rado Kočevar** je o njem napisal: »Cic je bil čudovit soplezalec, zaupala sva drug drugemu. Takega poznam do najinih zadnjih skupnih dni.«

Delo je bilo napisano v marcu 1998, izdelali so ga učenke in učenci **Adrijana Jerovšek, Valentina Krasniči, Barbara Žekar** in **Jure Draksler** pod mentorstvom **Jane Draksler**. Obsega 76 strani z 61 fotografijami in je zainteresiranim na voljo v Študijski knjižnici v Celju.

Zoran Tranik, Celje

Varstvo narave na plakatih

Uprava za varstvo narave (nekoč Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine) pri Ministrstvu za okolje in prostor je leta 1994 pričela svoje poslanstvo opravljati tudi z izdajanjem stenskih plakatov različnih formatov in različnih vsebin. Primerni so za šolske kabinete in učilnice, planinske kočice in druge javne prostore, namenjeni pa so tudi za dodatno izobraževanje učencev ter ozaveščanje planincev in drugih ljudi. Naj nastejemo nekatere med njimi!

Na plakatu velikega formata so predstavljeni »Naravni parki« pri nas: Kamniško-Savinjske Alpe z Jezerskim. Planina Javorje na Raduhi, Kočevsko z medvedom v pragozdovih ter Kolpo, Notranjska polja s kraškimi jezeri in človeško ribico, Kozjansko s srednjeveškimi gradovi, Pohorje s smrekovimi gozdovi, močvirnimi jezeri in velikim nočnim pavlinčkom ter Kras z vrtačami in podzemnimi jamami (1994).

»Neponovljiva narava« nam predstavlja minerale v podzemnih ja-

mah in rudniških rovih (1994). »Zavarovane glive« v Sloveniji so nam predstavili ob evropskem letu varstva narave leta 1995.

Na dveh plakatih »Bogastvo je v raznolikosti« najdemo barvne podobe živega sveta v bukovem in jelovem gozdu (1996) ter v gorskem svetu (1997). Na slednjem so upodobljeni planinski orel, zajec, močerad in pupek, planinska kavka in pevka ter gams, kozorog, alpski svizec, ruševce, mala podlasica in snežna voluharica, belka, kotorna, komatar, slegar, skalni plezalček, šmarnica in navadni gad ter vrsta prekrasnih planinskih cvetočih rastlin.

Med »Ogroženimi vrstami« (1997) sta upodobljena planinski zajec in navadna kotorna. Na plakatih s skupnim naslovom »Biseri slovenske narave« pa najdemo nagubane plasti pod Krnom, trstiča na Cerknškem jezeru, grbinaste travnike na planini Vogar (1996), reko Muro in enkratni posnetek naravnega okna pri Otlici nad Ajdovščino (1997).

Ciril Velkovrh

Približajmo naravo otrokom

V projektu Zlati sonček je izšla barvna zgibanka s tem naslovom. Pripravil jo je **dr. Stanislav Pinter**, tudi član KVIZ pri PZS. Premišljeno in skrbno je izbral besedilo, ki nam posreduje, na kaj vse moramo pomisliti, ko gremo na izlet z otroki. Odlično je zapisano njegovo vprašanje, »Kdo bo šel s kom: mi z otroki ali otroci z nami?«. Res, na izlet gredo otroci, mi pa z njimi. Toda skrbna priprava na izlet je še vedno naša naloga, saj jo otrok v celoti sam ne zmore.

Zapisano je, kam in kako na izlet, priprava nanj, izlet sam in seveda varna vrnitev domov. Saj tu se začne in konča vsak planinski izlet. Za nami pa naj v naravi ne ostanejo sledi. Pet ilustracij je prispevala **Mateja Kozina**, knjigo je oblikoval **Roman Kos**, fotografijo je prispeval **Stane Klemenc**, izdali pa so jo kar trije: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod za šport Slovenije in PZS v letu 1998. Opozorim naj še

na članek istega avtorja v reviji *Za srce* (junij 1998), kjer je tak izlet s štiriletnikom k Češki koči zelo dobro opisan. Naj velja: Preživimo več časa v naravi in z njo!

B. J.

društvene novice

Marjanu Moškriču v spomin

Niti eno leto ni minilo, odkar je **Marjan Moškrič** dopolnil sedemdeset let in naredil prvi korak v osmo desetletje. Korak je zastal: Marjan je bil pretrujen od krute bolezni, ki ji je kar nekaj let uporno kljuboval.

Rodil se je v prvih dneh decembra leta 1927, zapustil nas je v prvih dneh septembra 1998. Živel in delal je vse življenje v svojem domačem okolju. Odraščal je v srečni družini, a komaj 13-letnega fantiča je presenetila II. svetovna vojna in kruta fašistična okupacija. Namesto v šolo je šel delat k zidarjem in je pomagal preživljati družino, kajti oče se je moral umakniti v ilegalo, družina pa ni dobivala kart za nakup hrane. Jeseni leta 1944 sta se z materjo umaknili v partizane, da bi po svojih močeh sodelovala v boju proti okupatorju za osvoboditev okupirane domovine.

Po končani vojni se je odločil za poklic gozdarja in tako je ostal vse življenje neposredno povezan z naravo. Planinskemu društvu Litija je 551

pomagal pridobiti zemljišče za postavitev planinskega doma na Jančah in zgraditi gozdno cesto iz Besnice na Janče. Planinski dom na Jančah so pričeli graditi leta 1952 z enim kvalificiranim zidarjem, vse drugo je bilo opravljeno s prostovoljnimi delom članstva. Dom je bil slovesno odprt leta 1958. Marjan se je kot revirski gozdarski nadzornik zavzel za pravilno izbiro ob poseku gradbenega lesa za ostrešje in stavbno pohištvo tega doma. Udeleževal se je vseh naših srečanj na Jančah in sej upravnega odbora. Bil je poln dobrih predlogov in nasvetov, sprejemal je tudi mnogo nalog, ki jih je vedno vestno opravil. Ravnal se je po slovenskem pesniku **Simonu Gregorčiču**: »Ne samo kar mora, kar more je človek storiti dolžan!«

Morda je prav zaradi svojega globokega razmišljanja o življenju narave znal iz srečanj z ljudmi v književnih delih v pristni slovenski domači besedi šegavo opisati dogodke iz vsakdanjega življenja. Še več, v kulturnem društvu »Svoboda« v Zavrčju je bil steber dramske družine, ki je s svojimi predstavami gostovala po vsej Sloveniji. Delovna vnema, zaupanje v njegove besede in dejanja, sposobnost in hotenje prislusniti krajanom ga je pred koncem sedemdesetih let privedlo do funkcije župana občine Ljubljana Moste-Polje. Na tem odgo-

vornem mestu je bil dva mandata; sprejel je vsakogar, znal je svetovati, pa tudi konkretno je pomagal odstraniti stisko, ki je bremenila občana.

Čas je neusmiljeno tekkel in zdravstvene težave so mu začele načenjati moči. Vendar ni omagal in se ni umaknil iz javnosti. Razmišljal je o ustanovitvi društva gojiteljev malih živali, saj so mu kunci in morski prašički bogatili življenje, skrb zanje pa je nalagala delovne dolžnosti. Bil je pobudnik za ustanovitev društva, ki je zaživelo v letu 1984.

Marjan Moškrič je bil skromen, ni pričakoval priznanj in pohval, celo nerodno mu je bilo, ko je bil nepričakovano tudi tega deležen. Litijski planinci so bili v desetletjih deležni njegovih bogatih človeških dejanj in mu tudi na tem mestu izrekajo trajno zahvalo, spomin nanj je pa vgrajen v njegova dela.

Marjan Oblak

70 let Franca Klemena

V organizaciji Planinskega društva Dol pri Hrastniku so se 22. oktobra letos v popoldanskih urah zbrali v planinskem domu v Gorah (791 m) nad Hrastnikom dolgoletni člani planinskih društev – veterani iz Zasavja in Posavja. Srečanje je bilo namenjeno počastitvi 70-letnice dolgoletnega člana in odbornika ter vsestranskega planinskega delavca **Franca Klemena**, člana PD Dol pri Hrastniku. Jubilara je namreč

bolezen pred osmimi leti priklenila na posteljo, sedaj pa se po tolikih letih znova vrača v planinsko družino.

France Klemen je daleč naokoli predvsem znan ne le kot izvrsten planinski delavec, pač pa tudi kot odličen oblikovalec planinskih simbolov, planinskih značk, priznanj, praporov planinskih in drugih društev, bil pa je tudi avtor prejšnjega grba občine Hrastnik. Predvsem pa je bil velik prijatelj številnih planinskih sodelavcev, krajanov Dola in občanov Hrastnika – skratka, bil je dobrodošel v sleherni družbi bodisi v dolini ali planini. V zadnjem času se mu je zdravstveno stanje toliko izboljšalo, da se znova loteva predvsem likovnih stvaritev, in to z levo roko, ker mu je desna odpovedala pokorščino. Ob tej priložnosti tudi ne moremo mimo tega, da je bil pri gradnji planinskega doma v Gorah in njegovem vzdrževanju ter posodabljanju nepogrešljiv člen v verigi izredno zagnanih planinskih entuziastov.

Organizatorji iz PD Dol pri Hrastniku so jubilara želeli počastiti predvsem s tem, da so v njegovo čast povabili na obeležitev jubilejne obletnice starejše sodelavce planinskih društev od Brežic do Laškega in Litije, to je vseh društev, ki so povezana v Meddruštveni odbor zasavskih planinskih društev. Šlo je za srečanje jubilara z ljudmi, s katerimi je dolga leta sodeloval in ustvarjal in tega srečanja se je Franc

Grintovcu

VERA PIPAL

*Nisi več mlad,
a odet
v bel
in zlat
ornat,
ki sta ga sonce
in sneg ukrojila,
si lep in
bogat.*

*Vsi tvoji sosede
so skriti v megli.
Najvišji med njimi –
najlepši si ti.*

22. oktobra 1998 v planinskem domu v Gorah nad Hrastnikom na praznovanju 70-letnice Franca Klemena